

Det här är vår värld

En filmhandledning från Svenska Filminstitutet

Bild: Swedish Film

Rek för åk 4-6

Elvaåriga Sun är utstött i skolan och tillbringar största delen av sin tid ensam. På sommarlovet träffar hon äntligen en kompis. De blir bästa vänner och blir förtroliga med varandra. Men när skolan börjar blir Sun utfrysad igen. Sun och hennes sommarlovskompis startar en kamp mot varandra, där de gör varandra mer illa än vad de nog innerst inne vill. **Det här är vår värld** är en film om mobbing och utanförskap, klasskillnader och en längtan efter att bli accepterad för den man är, och vad man kan göra när det inte händer.

Om filmhandledningen

Film är ett svåröverträffat pedagogiskt verktyg och våra handledningar är utformade för att vägleda dig som lärare. Åldersrekommendationen, som här sträcker sig från åttonde klass till gymnasiet, är just en rekommendation. Du som lärare känner dina elever bäst och kan anpassa frågeställningar och teman som kan vara användbara för just dem.

Filmen och läroplanen

Enligt läroplanen ska skolan: ”stimulera eleverna att reflektera över olika livsfrågor, sin identitet och sitt etiska förhållningssätt” och ”skapa förutsättningar för eleverna att utveckla en personlig livshållning och förståelse för sitt eget och andra människors sätt att tänka och leva” bland annat genom att innehållsligt fokusera ”vardagliga moraliska frågor som [...] utanförskap och kränkning” Särskilt betonas förmågan att ”resonera och argumentera”

Vidare skriver läroplanen angående arbetet mot kränkande behandling och värdegrundsfrågor att ”Barn och elever ska medverka i alla delar av arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter och att förebygga och motverka diskriminering och trakasserier samt i arbetet med att ta fram skolans plan mot kränkande behandling.”

Det här är vår värld är en utmärkt utgångspunkt för samtal om ovanstående; om utanförskap, mobbning och värdegrundsfrågor. Som forskningen visar är ett av de främsta redskapen mot mobbning och kränkande behandling förebyggande arbete (läs exempelvis Friendsrapporten 2017).

En annan aspekt är att filmen är sydkoreansk. Här kan man som lärare även tala om likheter och skillnader mellan en svensk och en sydkoreansk kontext där filmen visar hur lika vi människor trots allt är.

Före och efter

Att förbereda eleverna innan filmvisningen är ett bra sätt öka koncentrationen på filmen. För den som arbetar specifikt med frågor om utanförskap över tid, finns mycket annat undervisningsmaterial i ämnet, men att arbeta med *Det här är vår värld* är ett sätt att belysa frågorna utifrån ett mer lekfullt och ”opersonligt” perspektiv. Det vill säga att man istället för att tala direkt om elevernas egna erfarenheter, som kan vara ett känsligt område, kan utgå från karaktärerna i filmen och hur de handlar och reagerar.

Bild: Swedish Film

Förbered eleverna genom att exempelvis prata om filmens upphovsland, Sydkorea. Fråga dem vad de vet om landet. Var ligger det? Hur tror de att det är där?

Efteråt kan du återknyta till vad som sades här och koppla på värdegrundsfrågor. Var det stor skillnad mellan deras svar och deras intryck av filmen? Vilken var den största skillnaden? Vad var lika?

- Titta på filmens trailer och/eller/titta på filmens affisch. Vad kan eleverna läsa ut här? Vad skapar den för förväntningar av filmen? Vad kan den tänkas handla om? Vilken stil och genre har filmen? Återvänd till svaren efter visningen: stämmer deras tankar med deras upplevelse av filmen?

Handling

Det här är vår värld hade premiär 2016 och har uppmärksammats över hela världen för sin realistiska och pricksäkra skildring av flickor i mellanstadieåldern. Filmen är skriven och regisserad av den kvinnliga regissören Ga-Eun Yoon, född 1982, och är hennes debutfilm.

I filmens öppningsscen möter vi elvaåriga Sun, under en uttagning till två lag i gymnastiken. Två klasskamrater väljer sina medspelare och Sun blir vald sist. De ska spela spökboll. Det är uppenbart att Sun av någon anledning är impopulär bland klasskamraterna. När matchen väl börjar är Sun den första som åker ut, när en annan flicka hävdar att Sun var utanför linjen. Trots att Sun själv säger att hon inte var utanför accepterar resten av klassen den andra flickans påstående och Sun får inte vara med längre.

Under en senare lektion i skolan försöker Sun närma sig Bo-ra, en populär tjej i klassen, som vanligtvis är omgiven sitt gäng. Bo-ra ska ha födelsedagskalas, och Sun får en inbjudan, men när hon väl kommer till festen är hon inte välkommen utan får gå hem ensam igen.

På väg hem från sista dagen innan sommarlovet träffar Sun en annan flicka, Ji-ha som ska börja i Suns klass efter sommarlovet. Några dagar senare möts de igen och börjar umgås. De är båda i behov av en vän. Ji-ha är nyinflyttad, hennes föräldrar är skilda och hon bor med sin farmor. Hon berättar att hennes mamma bor i London. Hennes pappa jobbar mycket och har en ny fru som Ji-ha inte verkar tycka om.

Sun är verkligen lycklig över att äntligen ha hittat en vän. Hon och Ji-ha kommer varandra allt närmre och Sun lyckas övertala sin mamma att Ji-ha ska få bo hos dem när hennes farmor ska åka bort. Suns familj bor enkelt och båda föräldrarna jobbar ofta sent. I en av filmens finaste scener lagar flickorna mat och tar hand om Suns lillebror.

Suns familj har andra levnadsvillkor än Suns klasskamrater och det är en av anledningarna till att hon blir utstött. Suns pappa dricker och är bitter på sin far som ligger inför döden. Men Suns mor är varm och kärleksfull, även om hon jobbar mycket.

Den ekonomiska klasskillnaden blir tydlig när Sun följer med Ji-ha hem. Hon bor i ett stort hus och verkar ha pengar och säger att hon ska köpa saker till Sun för att visa sin uppskattning. Vid ett tillfälle stjälar hon en ask med pennor i en leksaksaffär, som hon ger till Sun, och vi undrar om Ji-ha verkligen har så mycket pengar som hon säger.

När sommaren lider mot sitt slut blir flickornas relation mer komplicerad. Ji-ha känner avundsjuka inför Suns varma relation med sin mor. Sun i sin tur blir sårad och förvirrad av sin väns nya attityd mot henne. Och det blir inte bättre när Ji-ha börjar umgås med den populära Bo-ra.

När skolan börjar igen växer avståndet mellan Sun och Ji-ha ännu mer. Ji-ha umgås nu hellre med Bo-ra och hennes gäng, och hakar så småningom på i utfrysningen av Sun. När Ji-ha fyller år tar Sun pengar ur sin mammas plånbok för att köpa en födelsedagspresent, och går sen hem till Ji-ha med den. Men väl där visar det sig att Ji-ha har födelsedagskalas och att Sun inte är bjuden.

I en smärtsam scen kräver Ji-ha tillbaka pennorna hon gett till Sun, med resten av gänget som påhejare.

Bild: Swedish Film

Det här blir inledningen till en kamp mellan Sun och Ji-ha, där båda två är elakare mot varandra än vad de kanske egentligen vill. Gruppträck och känslor av svek och ilska bidrar till att konflikten eskalerar. De forna vännerna avslöjar nu varandras hemligheter för Bo-ra och hennes gäng. Sun berättar att Ji-has mamma inte alls bor i London och att Ji-ha själv var mobbad i sin förra skola. Ji-ha avslöjar att Suns pappa är ett fyllo. Det här leder till att flickorna börjar slåss.

Även Ji-ha blir utfrysad. Men vänskapen mellan henne och Sun blir inte densamma.

Filmen slutar med en scen där flickorna återigen spelar spökboll. Den här gången är det Ji-ha som blir utfrysad. Någon säger att hon var utanför linjen och att hon ska åka ut. Då tar Sun mod till sig och säger att det inte stämmer. Om Sun och Ji-ha blir vänner igen vet vi inte, men Sun har i alla fall valt att säga ifrån och det finns en glimt av hopp i båda flickornas ögon när de ser på varandra i ett tyst "tack".

Filmens handling och ton

Börja gärna med att tala generellt om filmen, och återkoppla till vad eleverna hade för förväntningar i samtalen före visningen.

- Var filmen som ni trodde? Varför/varför inte?
- Vad handlar filmen om?
- Vem eller vilka är filmens huvudpersoner? Hur förstår man det? Hur är de som personer? Hur kommer det sig att de beter sig som de gör?

När en regissör bestämmer sig för vilken stämning och stil en film ska ha, kan regissören använda olika tekniker, som hur kameran rör sig, fort eller långsamt. Var kameran är placerad under inspelningen, hur långa och många klipp i filmen är, och så vidare. Vid ett djupare samtal om stil, ton och genrekonventioner, kan det vara en bra idé att visa ett kort klipp från en annan typ av film, med dramatisk musik, snabba klipp och rörlig kamera och diskutera skillnaderna.

- Vilken genre, alltså vilken sorts film, är Det här är vår värld? Vad är

typiskt för den genren?

- Hur berättas filmen? Är den som andra filmer ni brukar se? Vad är skillnaderna/likheterna?
- Varför tror ni att regissören valt att inte använda musik? Var det något ni tänkte på när ni såg filmen?

Vänner och ovänner

Ett av filmens teman är förstås vänskap, i kontrast till ensamhet och utanförskap. I filmens början är Sun ganska ensam.

- Beskriv Sun som person. Vad är hon bra på, vilka är hennes styrkor? Skriv ett kort porträtt av Sun: "Min kompis Sun!"
- Skriv ett brev till Sun, eller någon annan av karaktärerna, som om ni skrev till en brevvän.
- Varför är Sun ensam? Hur tror ni att det känns för henne?
- Hur kommer det sig att Sun och Ji-ha blir vänner? Vad har de gemensamt? Vad är en bra vän? Hur betar sig en bra vän? Jobba enskilt eller i grupp. Skriv en kort text om hur en bra vän ska vara, varför man behöver vänner och hur man själv är en bra vän.

Men, så händer något i flickornas vänskap.

- Hur kommer det sig att de blir ovänner? Och hur känner de sig när de är taskiga mot varandra? Vill de vara så mot varandra? Varför då? Ge konkreta exempel från filmen på när flickorna är oschysta mot varandra. Återberätta och reflektera över något av filmens skeenden, exempelvis berättelsen om asken med pennor. Varför stjal Ji-ha asken och ger den till Sun? Varför vill hon sedan ha tillbaka asken? Vad gör det här med vännernas relation? Hur skulle de kunna ha gjort annorlunda?
- Ett annat bra diskussionsunderlag är scenen när Sun tar pengar av sin mamma för att köpa en present till Ji-ha, för att sedan förstå att hon inte ens blivit bjuden på födelsedagsfest. Hur får det här Sun att känna sig? Och hur får det Ji-ha att känna sig?

- Hur är egentligen Bo-ra och hennes kompisar? Varför vill Ji-ha vara med dem hellre än med Sun? Får man göra så mot en kompis? Vad är det som gör att Ji-ha gör som hon gör mot Sun?
- Hur känner sig Ji-ha när hon själv sedan själv blir utfrysad?

Filmen börjar och slutar på skolgården, när flickorna spelar spökboll. Är det någon skillnad på hur Sun betar sig? Fundera på om rollerna har förändrats? På vilket sätt? Vad gör Sun i slutscenen? Hur uppfattar ni hennes agerande? Hur tror ni att Ji-ha känner sig i slutscenen? Hjälper det att Sun säger till?

När filmen slutar vet vi inte hur relationen mellan flickorna kommer att bli.

- Arbeta i grupper och fundera på hur filmen skulle kunna fortsätta. Blir Ji-ha och Sun vänner igen? Varför då? Hur kommer de att få det i skolan? Vad kan de tänkas göra tillsammans framöver? Om det finns tid: skriv och framför en extra slutscen. Hur skulle ni vilja att det slutade?

Bild: Swedish Film

- Fundera på vad flickorna skulle kunna ha berättat för de vuxna? Vad skulle hända då? Skriv ett förslag på hur det skulle kunna ha blivit – på egen hand eller gemensamt.

Familj och trygghet

Filmen berättas nästan uteslutande ur Suns synvinkel, och porträtterar främst flickorna och deras relation till varandra. Men vi får också möta deras familjer och kan ana olika typer av dynamik i de båda vännernas hemförhållanden.

- Hur har Sun det hemma? Berätta om hennes familj – hennes mamma, pappa och lillebror. Hur verkar de ha det tillsammans?
- Hur har Ji-ha det hemma? Var är hennes föräldrar?
- Finns det några skillnader i flickornas hemförhållanden? Vilka då? Hur påverkar det deras vänskap? Varför ljuger Ji-ha om sin mamma? Och hur mår Suns pappa?

Andra vuxna, framför allt i skolan, verkar i och för sig finnas där, men medverkar inte särskilt mycket i filmen.

- Varför talar inte flickorna med sin lärare eller någon annan på skolan?
- Är det något som verkar svårt för dem att tala med de vuxna i deras omgivning om? Varför då?

Tips på fördjupning

Se

Fucking Åmål (Lukas Moodysson, 1998)

Stand By Me (Rob Reiner, 1986)

Welcome to the Dollhouse (Todd Solondz, 1995)

Läs

Fuck Mobbning. Idus Förlag 2017

Varje år blir 60 000 barn och unga i Sverige mobbade. Bortvalda. Trakasserade. Misshandlade. Varje år går ett par barn i varje klass till skolan med långsamma steg och en klump i magen. En bok riktad till barn mellan 9 -12 år, som är skriven av de som vet hur det känns. Med förord av av Morgan Alling.

Moa hjärta Jesse: en kärlekshistoria, av Micka Andersson, LL-Förlaget, 2009

En bok om mobbning och om hur unga tjejer inte alltid kan vara sig själva utan är beroende av vad kompisarna tycker. Riktad till barn mellan 9 -12 år.

Länkar

Friendsrapporten 2017

Friendsrapporten släpps varje år i samband med skolstarten. I årets rapport har 43 337 barn i åk F-9 svarat på frågor om mobbning och kränkningar.

<https://friends.se/fakta-forskning/rapporter/friendsrapporten/>

Barnens rätt i samhället

<https://www.bris.se/>

Produktionsuppgifter

Sydkorea 2016

Originaltitel: U-ri-deul

Manus och regi: Ga-Eun Yoon

Producent: Tae-Sung

Klippning: Se-Young Park

Foto: Ji-hyeon Kim, Jun-Won Min

Medverkande:

Soo-In Choi

Lee Seo-Yeon

Hye-in Seol

Censur: Barn tillåten

Svenskt premiärdatum: 2017-01-21

Distributör: Swedish Film

Längd: 95 min

Redaktion

Text: Anton Hagwall

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska filminstitutet, november 2017

Kontakt

filmiskolan@filminstitutet.se

filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar. Via länken filminstitutet.se/boka-skolbio kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.